



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Disputatio XXVI. De existentia peccati Originalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)



TRACTATUS VII.

DE

PECCATO ORIGINALI.

PROLOQUIUM.

Postquam *personalis peccati* stygiam larvam ab oculis tuis removi, Amice Lector, ecce! novum monstrum objicitur, *peccatum originale*; hydra non minus caudâ, quàm capite metueda: Capite; nam est culpa Capitis, & à capite venenum lethale diffudit in omnia humanæ naturæ membra: Caudâ quoque; non enim tertiam tantum partem, ut ille draco Apocalypticus; sed omne genus humanum (exceptâ illâ, quæ *caput serpentis contrivit*) feralibus, & ineluctabilibus spiris implicuit. Tractatum de hoc originali peccato angelicus Doctor suscepit q. 81. & per tres consequentes quæstiones expedivit, cum ageret de causis peccati; ubi post varias peccatorum causas, ostendit, in peccato originali etiam hominem homini lupum esse, quamvis de eodem in 4. contra gentes à c. 50. usque ad 52: & q. 4. & 5. de malo jam prius disputaverit. Mihi materiæ gravitas & amplitudo persuasit, ut originale peccatum, tanquam personali oppositum in specialem Tractatum digererem. Necessitatem hujus Tractatus agnoscit D. Augustinus eo ex capite, quod tota fermè doctrina fidei & Religionis Christianæ illius notitiam & fidem præsupponat: *In causa duorum hominum* (inquit de peccato originali c. 23.) *per quorum unum venundati sumus sub peccato, per alterum redimimur à peccatis, propriè fides Christiana consistit.* Difficultatem quoque illius ingenuè fatetur l. 3. de peccator. mer. & remiss. c. 4. dicens: *Licet nihil sit hoc peccato ad prædicandum notius, nihil tamen est illo inter fidei nostræ mysteria ad intelligendum secretius.* Quam tamen difficultatem ductu angelici Doctoris superare & eluctari conabimur.

DISPUTATIO XXVI.

DE

Existencia peccati originalis.

Nomine peccati originalis à Catholicis intelligitur quidam defectus moralis, *sive* labes, quæ hominem naturali viâ generationis ex Adamo totius humani generis Capite descendente, ex vi illius peccati, quod primus parens commisit, comitatur & inquinat, ac quamdiu non abluitur, aut remittitur, DEO exosum reddit, eumque ab æterna beatitudine excludit. Dicitur originale, partim quia derivatur ab Adamo, qui est caput & origo naturæ humanæ, partim quia à prima origine & instanti ani-

ti animationis, quo anima corpori infunditur, & vi propagationis feminalis animam maculat, ex quo capite etiam dicitur peccatum naturæ.

ARTICULUS I.

An detur peccatum originale?

SUMMARI A.

1. Quid nominis peccatum originale?
2. Hæreses de peccato originali.
3. Hæreses recentiores.
4. Veritas Catholica ostensa ex Conciliis.
5. Ex S. Scriptura.
6. Ex baptismo infantum.
7. Ex effectis.
8. Exponuntur objecta testimonia S. Script.
9. Exponuntur testimonia.
10. Solvuntur rationes hæreticorum.
11. Et ostenditur, honestatem conjugii non violari per traditionem peccati originalis.

§. I.

Veritas Catholica.

2. **V**arias hæreses circa peccatum originale ortus evomuit. Ex antiquis fuit in primis hæresis Manichæorum, dicentium, quod Adamus peccando nobis nihil, sed sibi soli nocuerit. Unde etiam negabant mortem corporis, aliasque miseriæ esse effectum peccati originalis. Eundem errorem in initio tenuere Pelagiani, sed ut habet S. August. l. 3. de peccat. merit. & remiss. c. 6. & l. de hæres. hæ. 88. postea verò, ut satisfacerent objectis, S. Script. autoritatibus, ac definitioni Concilii Palæstini, in quo prædicta hæresis fuit damnata, dixerunt, Adæ peccatum posteris nocuisse non verà propagatione, sed imitatione & exemplo, prout refert idem S. P. lib. de pecc. origin. à c. 12. usq; ad 17. Postremò tandem concesserunt nocuisse quoad mortem ac penas corporis, non autem quoad mortem animæ, & verum aliquod peccatum, ut habet S. August. l. 4. contr. 2. epist. Pelag. Accesserunt Armeni VII. sæculo, qui apud Gualterium, cum baptismum ad salutem necessarium esse dicerent, tamen tollebant originale peccatum, & Sacramentis vim gratiam conferendi adimebant.
3. Hos posterioribus sæculis secuti sunt Albigenes apud D. Antoninum p. 4. tit. 11. c. 7. §. 5. Abailardus ep. 188. Zwinglius in l. de baptismo dicens: *Peccatum originis non esse peccatum, sed naturæ morbum.* Joannes Westphalus apud eundem Gualter. ad annum 1600. c. 12. n. 12. dicens: *Non esse peccatum ullum originis, neque S. Augustino, qui id asserat, fidem ullam habendam esse.*
4. Adversus istos hæreticorum errores est incunctum fidei dogma. peccatum originale habere veram rationem culpæ per naturalem propagationem à primo parente traductæ in posteros. Ita contra Pelagianos definitum est in Concilio Palæstino, cujus meminit D. Augustinus l. 1. contra Julian. c. 2. In Milevitano, can. 2. Africanano 11. c. 2. iis præcipuè verbis: *Injustitiam DEO dare convincitur, qui mortem sine peccato, quod est*

meritum mortis, transire dicit. Florentino in Decreto Unionis. In Tridentino sess. 5. de pecc. orig. definiens can. 2. *Si quis Adæ peccationem sibi soli, & non ejus propagationem, & iustitiam, & acceptam à DEO sanctitatem & iustitiam, quam perdidit, sibi soli, & non nobis etiam eum perdidisse, aut inquinatum illum per obedientiam peccatum mortem, & penas corporis tantum in omne genus humanum transfudisse, non autem & peccatum, quod mors est animæ, santhtem asserit, &c.*

Deducitur primò ex manifestis S. Scripturae testimoniis. Et primò ex Job c. 14. v. 4. *Qui restituit facere mundum de immundo conceptum semine? quem textum 70. Interpp. quos sequuntur DD. Augustinus, Cyprianus, Ambros. legitur. Nemo mundus à sordis, nec infans, cujus est ante diei vita super terram.* Et Hebræi: *Quis dedit mundum ab immundo? non unus, etiam si breves dies ejus.* Quæ porro ista labe, quæ etiam unum diei infantem polluit, nisi originalis, cum de spirituali labe animæ sermonem esse ostendant verba adjuncta: *Nonne tu, qui solus es? Et rursus: Et dignum ducis super hujuscemodi aperire oculos tuos, & adducere eum tecum in iudicium.* Spirituales quippe sordes ablucere, proprium DEI munus est: neque pro alia, quam animæ labe & culpa aliquis adducitur in iudicium.

Secundò in Psal. 50. v. 7. David, *Ecce iniquitatem in iniquitatibus conceptus sum.* Hebræi: *in iniquitate.* Quòd cum non possit intelligi de iniquitate parentum, siquidem David ex legitimo fuit toto progenitus, neque de propria personæ, solum potest accipi de iniquitate, & peccato originali.

Tertiò. Apostolus ad Rom. c. 5. v. 12. *Primum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertransiit, in quo omnes peccaverunt.* Et quibus sic arguitur: *Juxta Apost. Unius nepoti primi hominis peccatum fuit causa, ut peccatum omnes homines corripere[?] ideo dicit, in quo omnes peccaverunt.] & obnoxios morti redderet, sed hoc non est peccatum personale, cum peccatum neque etiam ad infantes peccati personalis incapaces; ergo tantum est peccatum originale.* Atque ita hunc locum ab Ecclesia semper intellectum testatur Trid. loco cit. *Nec quicquam vellet responsio Pelagianorum dicentium, quòd peccatum Adami non propagatione, sed imitatione transferret in posteros. Nam primò dicitur Apostoli comprehendit etiam infantes, qui Adamum peccando imitari non potuerunt.* Secundò, Hæc ratio Apostoli potius debuisset dicere, quòd per diabolum peccatum intraverit in mundum, siquidem ipse primus peccando malum exemplum dedit sui sequacibus. Eandem doctrinam

confirmat Apostoli comparatio sub finem ejusdem cap. inter inobedientiam Adami, & obedientiam Christi: *sicut enim per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi, ita & per unius obedientiam iusti constituentur multi.* Et illa consequentia 2. Cor. 5. *Si unus pro omnibus mortuus est: ergo omnes mortui sunt.* Sed constat, Christum fuisse mortuum pro omnibus hominibus, etiam parvulis: ergo omnes fuere mortui peccato non utique personali: ergo originali.

6. Probat secundò antiquissimà Ecclesie consuetudine etiam infantes baptizantis, ad ablendum in ipsis peccatum originis, prout per formam baptismi significatur. Nec est alicujus momenti responsio Pelagianorum dicentium, non dari parvulis baptismum in remissionem peccati, sed ad aperiendam januam regni caelestis. Nam contra est primò: quòd primarius finis & effectus, quem baptismus practicè significat, est emundatio à peccato, & spiritualis regeneratio, hoc est, justificatio, quà de causa Tit. 3. vocatur *lavacrum regenerationis.* Et Ephes. 5. dicitur *Christus mundans Ecclesiam lavacro aquæ.* Unde contra est secundò. Quòd cœlum non aperitur nisi removendo prohibens iis, qui per peccatum à cœlo fuerunt exclusi, unde nisi parvuli haberent peccatum, etiam à cœlo non essent exclusi nec illius aperiens indigerent.

7. Probat tertio ratione. Ubi reperitur necessarius effectus alicujus causæ, ibi & ipsam causam reperiri necesse est: sed necessitas moriendi, aliaque miseria corporales sunt necessarii effectus peccati originalis juxta Divinam comminationem. Genes. 2. *In quocunque die comederis ex eo, morte morieris.* Et Apostoli testimonium in cit. Rom. c. 5. dicens, quòd *per peccatum primi hominis in omnes homines mors pervenit.* Insuper comitatur hominem à principio suæ conceptionis: ergo eundem etiam ab initio suæ conceptionis comitatur peccatum originale.

§. II.

Solvuntur objectiones.

8. Objiciunt primò authoritatem S. Script. nam Ezech. 18. dicitur. *Animas, quæ peccaverunt, ipsa morietur, filius non portabit iniquitatem Patris:* atqui si daretur peccatum originale, filius portaret iniquitatem Patris:

Secundò. Rom. 5. dicitur. *Regnavit mors ab Adam usque ad Moysen; etiam in eos, qui non peccaverunt:* ergo licet omnes mortem corporis, non tamen omnes mortem animæ, seu peccatum ab Adam traxerunt.

Tertio ibidem dicit Apostolus: *Per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi:* ergo non omnes per originem, sed multi per imitationem facti sunt peccatores.

Quartò. 1. Cor. 7. ad Christianos Apostolus dicit: *Filii vestri sancti sunt:* ergo non sunt peccatores.

Quintò. Rom. 4. dicitur: *Ubi non est lex, nec prævaricatio:* sed parvuli recens concepti non sunt capaces legis: ergo nec prævaricationis.

Respondeo ad 1. illum locum juxta expositionem S. Hieronymi loqui de pena spirituali a-

nimæ, non de culpa: atqui peccatum originale non est propriè pœna, sed culpa, & quidem non aliena tantum, sed etiam nostra, ideoque cum propter peccatum originale pœnas tum corporales tum spirituales patimur, non pro aliena, sed pro nostra culpa punimur.

Ad 2. Respondeo per Tò *non peccaverunt,* intelligi peccatum personale, quod satis intelligitur ex adjunctis verbis: *in quo omnes peccaverunt.* Mens igitur Apostoli est, ostendere, mortem corporis non esse effectum peccati personalis cujusvis hominis; siquidem illi quoque, qui nunquam personaliter peccaverunt, moriuntur.

Ad 3. dico, Tò *multi idem significare,* quòd omnes, cum immediatè Apostolus præmiserit illa verba: *Per unius delictum in omnes homines in condemnationem,* quo modo etiam Christus dixit: *qui pro multis effundetur,* hoc est, *pro omnibus.*

Ad 4. Respondeo Apostolum solum loqui de sanctitate legali, ut idem sit sancti, quòd legitimi. Alii exponunt de sanctitate non in actu, sed potentia proximà, eò quòd ob fidem parentum facile posset filiis applicari baptismus.

Ad 5. distinguo subsumptum: parvuli in se spectati non sunt capaces legis, concedo; in suo capite, in Adamo spectati, nego: ergo non possunt peccare & prævaricare in se, & peccato personali, concedo; ut contenti in Adamo, & peccato originali, nego.

Objiciunt secundò authoritatem quorundam SS. PP. in primis Hieronymi, qui super Ezech. c. 19. ait, *Animam infantis esse sine peccato.* Deinde Ambrosii in illud Psal. 48. *Iniquitas calcanei mei,* &c. dicit, nos ex Adamo non contraxisse peccatum, sed lubricum delinquendi. Dignum Chrysostomi in epist. ad neophytos dicentis: *Hac de causa etiam infantes baptizamus; cum non sint coinquinati peccato, ut eis detur, vel addatur sanctitas, & adoptio,* &c.

Ad hanc objectionem respondit D. Augustinus l. 1. cont. Julianum, vindicans SS. PP. à calumniis hæreticorum, præsertim Chrysostomum, cujus verba ex Græco sic legenda ostendit: ideo & infantes baptizamus, quamvis peccata non habentes, & dicit textum intelligendum esse de peccatis propriis. Mox tacitam adversariorum replicam depellens subjungit: *At inquit, cur non ipse addidit propria? Cur putamus, nisi quia disputans in Catholica Ecclesia non se aliter intelligi arbitrabatur, tali questione nullus pulsabatur, vobis nondum litigantibus securius loquebatur.* Quæ responsio etiam satisfacit ad testimonia ex Hieronymo & Ambrosio adducta; nam Ambrosius quoque cum dicit, nos ex Adamo non contraxisse peccatum, sed lubricum peccandi, per peccatum intelligit personale; & actuale peccatum, quòd propria voluntate committitur; per lubricum verò delinquendi intelligit vel ipsum peccatum originale, tanquam causam & radicem peccandi, vel fomitem concupiscentiæ, qui culpam originalem præsupponit. Dici etiam potest cum Ysamberto ad q. 81. disp. 1. a. 4. commentaria, ex quibus hæc testimonia Hieronymi & Ambrosii assumuntur secundum communem opinionem his SS. PP. falsò adscribi.

Obji-

10. Obijciunt tertio ex ratione. Si peccatum traduceretur ex Adamo, etiam anima traduceretur ex ipso: sed consequens est falsum: anima quippe creando infunditur: ergo. Sequela probatur: Peccatum est subjective in anima: ergo cum ipsum non possit seorsim traduci, necesse erit, ut una cum subiecto suo traducatur, & sic anima humana erit per traducem, quod est falsum.

Secundo, non est assignabilis causa peccati originalis animam actu inficientis: ergo nullum datur. Antecedens probatur. Vel illius causa esset, qui generat, vel qui generatur, vel DEUS infundens animam, vel Adamus. Non qui generat, aliis damnanda erunt conjugia, quæ per actum generationis transfundunt originale peccatum; non qui generatur, ut per se patet. Non DEUS, quem implicat esse causam peccati, non Adamus, quem probabilis est nullum habuisse peccatum, cum filios cepit generare, primo peccato jam per penitentiam deleto.

Respondeo ad primum, negando sequelam, & consequentiam probationis; sufficit enim, quod totus homo, qui in lumbis Adami peccantis continebatur, vi ultimarum dispositionum, quæ sunt per seminalem propagationem, ex Adamo propagetur, & anima corpori sic ultimè disposito infundatur, ut è sequentibus magis patebit.

Ad 2. nego antecedens: nam causa hujus peccati erat voluntas Adami, quatenus fuit moraliter voluntas omnium posterorum. Probationem in contrarium distinguo, peccatum Adami

cum filios generaret, jam erat per penitentiam deletum, prout erat personale, & ipsi proprium, concedo; prout erat originale, & voluntarium voluntate capitis, nego. Tunc enim, cum penitentiam ageret, jam à capitis dignitate deciderat.

Sed instas: Necdum salvatur honestas conjugii, & commercii maritalis; quia tamen ab Adamo mediatè & remotè per propagationem seminalem traducatur originale peccatum: ad hanc tamen traductionem proximè & immediatè concurrunt parentes vacando generationi; sed qui cooperatur ad alterius peccatum, & concurret ad ipsius spirituale nocumentum, peccat; ergo etiam parentes per generationem proli concurrente ad ejus nocumentum spirituale, nempe peccatum originale, peccabunt.

Respondeo, negando assumptum, & suppositum probationis, quod Adamus mediatè, & proximi parentes proximè concurrant ad traductionem peccati originalis: cum enim juxta dicenda in sequenti disputatione, ista traductio fiat propterea, quod semen humanum habeat privatam carentiam illius vigoris, quo in statu innocentie poterat propagare justitiam originalem; illa verò privativa carentia dependeat à sola voluntate Adami tanquam capitis, ideo proximi parentes nullo modo ad eandem concurrant, aut cooperantur; sed hæc ipsa carentia privativa in solius Adami voluntatem refunditur, & ad actum generationis non nisi concomitanter, & per accidens se habet.

ARTICULUS II.

Quomodo peccatum originale sit voluntarium?

SUMMARI A.

1. *Propositio difficultatis.*
2. *Aliud voluntarium formale, aliud terminativum.*
3. *Terminativum applicatur parvulis.*
4. *Quid intelligatur nomine pacti cum Adamo.*
5. *Ostenditur hujus pacti possibilitas.*
6. *Et probatur necessitas.*
7. *Quod debuit esse Adamo revelatum.*
8. *Peccatum originale est parvulis terminativè voluntarium.*
9. *Respondetur ad rationem difficultatis.*
10. *Replica solvitur.*

§. I.

Prænotanda.

1. **A**dhuc superest difficultas, quo pacto originale peccatum possit habere veram rationem culpæ: omnis quippe culpa debet esse voluntaria: atqui macula originalis non est infantibus voluntaria, qua de causa etiam ante baptismum innocentes vocantur: ergo macula originalis non potest habere veram rationem culpæ. Pro cujus dubii resolutione, prænotanda est in primis diversæ acceptio voluntarii. De quo
2. Notandum primò ex alibi dictis, quod voluntarium sit duplex: unum consistens in actuali voluntatis exercitio, quod dicitur voluntarium formale, cujus generis sunt omnes actus, & omis-

siones liberæ voluntatis. Aliud voluntarium est terminus & effectus prædicti exercitii, & dicitur voluntarium terminativum, quo modo habituale peccatum diximus esse terminativè voluntarium. Nam & peccatum aliquando sumitur pro actuali voluntatis defectu, quo DEUS offenditur, & aliquando pro sequela & macula à peccato relicta, quæ peccatum habituale dicitur, eo quod non se habeat transeuntè, sed permanentè.

Notandum secundo. Habitale peccatum rectè dividi in personale, & originale. Illud est, quod in anima resultat ex peccato propria voluntate commisso; istud, quod ex voluntate habituale peccatum non requiritur, ut actualiter à voluntatis influxu procedat, sed sufficit, quod ab illa per proprium voluntatis influxum processerit; ita peccatum originale, cum non sit propria voluntate commissum, non requirit, quod à propria parvulorum voluntate processerit, sed sufficit, quod præcesserit actus voluntatis alienæ, quæ ipsorum voluntas moraliter reputabatur. Quod quidem voluntarium, etsi non sufficiat, ut peccatum dicatur, & sit parvulis voluntarium physicè; sufficit tamen, ut sit & dicatur ipsis voluntarium moraliter, vi moralis transfusionis ipsorum voluntatis in voluntatem Adami factæ per decretum & pactum Divinum. De quo

§. II.

Exponitur pactum DEi cum Adamo.

4. Notandum primò. Nomine pacti hoc loco nihil aliud intelligi, quam decretum Divinum Adamo notificatum, quòd si Adam DEO obediens in accepta iustitia perseveraret, eandem quoque iustitiam originalem in omnes suos posteros ex se gignendos propagaret, & quod Adam fecisset, pro tota sua posteritate fecisse censeretur. Quo proinde pacto debebant omnium hominum voluntates moraliter transfundi in voluntatem Adami, ipsiusque voluntas haberi moraliter pro voluntate totius generis humani in ipsius lumbis etiam physicè contenti.

5. Notandum secundò. Eiusmodi decretum seu pactum esse possibile: nam potest homo in hominem, v. g. procuratorem, & mandatarium, suam transfundere voluntatem, ut, quod ille fecerit, suo nomine factum censeatur, eisdemque effectus sortiatur, ac si ipse fecisset: potest supremus Princeps voluntatem subditi, non expectato ipsius consensu transfundere in voluntatem alterius, ut voluntatem pupilli in voluntatem tutoris: ergo multò magis DEUS, qui iuxta D. Augusti, magis habet in sua potestate voluntates hominum, quam ipsi suas, potuit omnem nostram voluntates conjungere cù voluntate unius principii originantis: præsertim cum nemo nostrum potuisset esse rationabiliter invitus, ubi de summo favore, nempe transfusione præstantissimi doni iustitiæ originalis naturæ humanæ prorsus indebiti agebatur: neque alia conditio onerosa fuerit imposita, quam observantia præceptorum, quæ tunc Adamo propter naturæ integritatem, Divinorumque auxiliorum abundantiam erat facillima. His positis

6. CONCLUSIO PRIMA. Eiusmodi pactum cum Adamo initum de factò necessariò est admittendum. Ita comm. Catholicorum.

Ratio est. Peccatum originale debet nobis aliqua ratione esse voluntarium [aliàs enim culpæ & peccati imputabilis rationem habere non potest] non est autem voluntarium voluntate propria, cujus nullus adest actualis & personalis influxus: ergo est voluntarium voluntate alienâ ipsius Adæ: sed ex Adami voluntate non potest nobis esse voluntarium, nisi voluntas Adami moraliter habeatur pro nostra voluntate: ergo ut peccatum originale sit nobis voluntarium ex Adami voluntate, debet ipsius voluntas moraliter haberi pro omnium nostrum voluntate. Atqui hoc non habet voluntas Adami ex sua natura, aliàs non tantummodo primum, sed omnia quæcunque Adami peccata debuissent propagari in posteros: ergo hoc habet ex ordinatione Divina Adamo indicata sub illis verbis: *Quocumque die comederis ex eo, morte morieris*: quam Divinam ordinationem ab Adamo acceptam pactum nominamus indicatum Os. c. 6. *Ipsi sicut Adam transgressi sunt pactum, ibi prævaricati sunt omnes*. Quæ verba de pacto inito cum Adamo in paradiso interpretantur Hieronymus, Cyrillus, Prosper, aliique.

7. Ex quo intelliges, hoc Divinum decretum, seu pactum necessariò fuisse Adamo manifestatum.

Ratio est. Ut Adami peccatum non tantum esset personale peccatum tanquam hominis privati, sed etiam peccatum capitis, omnes posterorum voluntates in se moraliter complectentis, debuit ut sic esse ipsi voluntarium: sed nisi fuisset ipsi revelatum, quòd esset constitutus caput non solum naturale, sed etiam morale totius posteritatis, qui vel perseverando eidem prodesset, vel prævaricando eidem noceret, non fuisset ipsi ut sic voluntarium, quod enim est propria voluntate voluntarium, necessariò est præcognitum: ergo oportebat, eiusmodi decretum Adamo esse perfectum, unde etiam pacti denominationem accepit, in quo duorum mutua notitia & voluntas semper intervenit.

§. III.

Resolutio questionis.

CONCLUSIO SECUNDA. Peccatum originale ut derivatum in posteros, & in ipsis subiectatum non est formaliter sed terminativè, non physicè sed moraliter voluntarium, per ordinem ad voluntatem Adami tanquam capitis. Ita Thomista.

Ratio ex dictis est. Omne peccatum etiam habituale debet esse voluntarium: sed peccatum originale est veri nominis peccatum, & culpa reddens hominem DEO odiosum: nam ita appellatur Dan. 9. *Ut deleatur iniquitas, & finem accipiat peccatum*. Et Jo. 1. *Ecce Agnus DEI, qui tollit peccatum mundi*, uti legit D. Augustinus & Venerab. Beda: ergo debet esse voluntarium. Unde etiam D. August. l. 1. Retr. c. 13, etiam de peccato originali dicit intelligendum, quod alibi dixerat, *nullo modo esse peccatum, quòd non est voluntarium*; atqui non est voluntarium formaliter & physicè voluntate propria, ut patet; ergo terminativè & moraliter per ordinem ad voluntatem Adami, qui moraliter habeatur pro tota hominum universitate. Quod pulchrè exemplificat S. D. hic q. 81. a. 1. his verbis. *Homines ex Adam derivati sunt tanquam multa membra unius corporis: alius autem unius membri corporalis, puta manus, non est voluntarius voluntate ipsius manus, sed voluntate anime, que primo movet membrum. Sic igitur inordinatio, quæ est in isto homine ex Adam generato, non est voluntaria voluntate ipsius, sed voluntate primi parentis, qui movet motu generationis omnes, qui ex ejus origine derivantur, sicut voluntas anime movet omnia membra ad actum*. Hæc S. D.

Ex quibus patet responso ad rationem difficultatis. Omnis culpa debet esse voluntaria, vel formaliter, vel terminativè, vel voluntate propria, vel alienâ, concedo; tantum formaliter & voluntate propria, nego. Sed macula originalis non est voluntaria formaliter, & voluntate propria, concedo; terminativè, & voluntate alienâ, nego minorem & consequentiam.

Dices tamen primò. Voluntarium est à principio intrinseco cum cognitione: sed peccatum originale non est in parvulis à principio intrinseco, sed extrinseco, nempe Adamo, & est sine cognitione, cum usu rationis careant: ergo non potest ipsi esse voluntarium,

K k

Secun-

Secundò : Voluntarium debet esse liberum, & in ejus potestate, cui voluntarium dicitur: sed originale non est in potestate parvulorum, ut sit, vel non sit: ergo non est ipsius voluntarium.

Respondeo ad 1. Voluntarium est à principio intrinseco cum cognitione, si sit voluntarium physicum & formale, concedo; si sit terminativum & morale, nego. Vel subdistinguo: Est à principio intrinseco voluntatis alienæ cum cognitione alienæ rationis, concedo; propria, ne-

go. Et sic distincto consequente, nego consequentiam.

Ad 2. distinguo majorem. Voluntarium personale, quod est voluntarium voluntate persona, debet esse in ejus potestate, concedo; voluntarium capitale, quod est voluntarium voluntate capitis, nego majorem. Ad hoc enim sufficit, quòd sit in potestate alienius, qui est caput in natura, inquit S. D. in 2. dist. 30. q. 1. a. 2. ad 1.

DISPUTATIO XXVII.

DE

Transfusione peccati originalis.

CONCLUSI peccati originalis existentia, proximè discutienda sunt, quæ ad genus causæ quasi efficientis pertinent; ubi primò inquiritur, quomodo fiat istius culpe traductio in posteros; Secundò: quodnam sit illud Adæ peccatum, ex quo tanquam radice morali totius humanæ naturæ originalis infectio sequitur? ubi tam certum quidem est, peccatum originale generatione transfundi in posteros, quam certum est, illud dari, ita definiente Concil. Milevit. c. 2. *In parvulis regeneratione mundari, quod generatione contraxerunt.* Et Trid. Sess. 6. c. 3. *Nisi ex semine Adæ propagati nascerentur, non nascerentur injusti; cum eâ propagatione per ipsum, dum concipiuntur, propriam injustitiam contrahant.* Nihilominus magna est utrinque sententiarum diversitas, ad quam dilucidandam sit

ARTICULUS I.

Quomodo Adæ peccatum traducatur in posteros?

SUMMARI A.

1. Duplex modus infectionis in natura humana.
2. Refutatur error, quòd anima sit ex traduce.
3. Causa infectionis originalis non est conceptio cum ardore libidinis.
4. Sententia communis, quòd generatio sit conditio sine qua non.
5. Non satisfacit doctrina S. Thome.
6. Sententia quorundam Thomistarum, statuentium physicam propagationem peccati, impugnatur.
8. Illius fundamenta solvuntur.
9. Nostra & Thomistica sententia.
10. Probatur auctoritate D. Anselmi:
11. Et D. Thome.
12. Probatur ratione.
13. Quomodo verificetur comparatio inter virtutem seminis ad producendam naturam, & propagandum peccatum?
14. Quòd anima fiat una natura cum carne corrupta, est quid morale.
15. Quomodo verificetur illud axioma: Sicut affirmatio est causa affirmationis, sic &c.
16. Rejicitur positiva qualitas morbida in semine.
17. Semen per analogiam ad instrumenta physica dici potest instrumentum peccati originalis improprie.
18. Diversitas, cum qua peccatum originale fuit in Adamo, & est in posteris.
19. Quo sensu omnes in Adamo peccaverint, & Adam peccet in omnibus?
20. Peccatum Adami est causa moralis, non tamen demeritoria peccati originalis in posteris.
21. Est demeritoria causa respectu penalium effectuum.

§. I.

Varii modi exponendi referuntur, & refelluntur.

NOTandum. Naturam humanam esse peccato Adæ infectam, duplici modo possit intelligi, primò quoad sufficientiam, debitum & potentiam. Secundò, actu in se, & quoad efficaciam. Primum contigit, quamprimum Adamo ceu caput, in quo totum genus humanum moraliter continebatur, peccavit: tunc enim indubitanter est necessitas ac debitum actu contrahendi peccatum originale omnibus individuis, quæ naturaliter viâ generationis ex Adamo nascerentur; aliorum verò tunc contingit, quando individuum naturæ humanæ per actum generationis ab Adamo propagatur, & anima corpori sic generato infunditur. Quæstione igitur non in priori sensu quoad sufficientiam, sed in posteriori quoad efficaciam & actualem peccati contractionem instituta

Censuerunt aliqui primò duce Tertulliano, ut habetur apud S. Augustinum, l. de heres. c. 4. de l. 10. de Genes. ad litt. c. 23, ideo à parvulis contrahi peccatum originale, eò quòd eorum anima